

Bitka na Poljskem še besni z nečuvveno srditostjo.

General von Hindenburg zaustavil rusko prodiranje in začel uspešno napadati, kakor poročajo iz Berlina.
Poročila iz Petrograda pa govorijo o velikih ruskih zmagah. Položaj nejasen.

Avstrijci baje uspešni na Galiskem in na Srbskem.

London, 25. nov. — Petrograd slavi, kar smatra za največjo zmago sedanje vojne — bitko na Poljskem, ki se pravkar dovršuje. V mnogih krogih jo imenujejo preobrat vojskovanja na vzhodu in od njenega končnega izida je odvisen rani pohod proti Berlinu.

Nemci, tako mislijo vojaški veščaki, se še krepko drže pri Lodzu, si čer pa je hrbenica njihovega prodiranja proti Varšavi zlomljena. Dočim poraza ne priznavajo v nemškem uradnem naznanilu, ki pravi, da se je ruski protinapad v tej sosesčini izjalovil, vendar naznanilo ni videti preoptimiščno. V resnici je v poročilu ta del vojskovanja omenjen samo z enim stavkom.

Petrograd jamči za poročilo, da Nemci napadajo ruske kolone zopet in zopet, a so vsakokrat odbiti z velikimi izgubami. Število mrtvih, ranjenih in ujetnikov je strašansko veliko. Semkaj dospela poročila o velikotirniških izgubah cenijo iste na cel vojni zbor (okrog 40.000 mož).

Dokaz, da je dokaj resnice v tem poročilu, vsebuje druga brzojavka iz Petrograda, ki pravi, da je bilo osemindeset železniških vlakov odpelanih iz Varšave na fronto. V teh vlakih je udobnega prostora za 45.000 do 50.000 mož.

Obešenem z ruskim prodiranjem v središču te velike bojne črte se vrši združevanje naskok na Krakov. Čete od tih strani zajemajo to utrjeno mesto, kjer se prejkone prične druga odločilna bitka v nekaj dneh.

Ena najznačilnejših novic glede ruskega vojskovanja prihaja iz Budimpešte, kjer priznavajo, da so ruske čete spet navalele na Ogrsko in dospete v okraj Ung, kakih petindeset milj

nici danes izjavil, da "so ojačene ruske čete v tej sosesčini zaustavile in porazile Nemce, kakor mislim, s težjimi izgubami, nego so jih utrpeli kdaj prej."

Rusi baje nadaljujejo svoje prodiranje čez Karpaty v zapadni Galiciji in proti Krakovu ter tudi tvorijo polukrog okoli Vzhodne Prusije, da se izognejo dobro utrjenim in težavnim okrajem ob Mazurskih jezerih.

Rusko uradno naznanilo.

Petrograd, 26. nov. — Sledeče uradno naznanilo iz generalnega glavnega stana je bilo izdano danes:

"V bitki pri Lodzu je nadaljnji razvoj v prilog našim četam. Nemci se na moč trudijo, da olajšajo umikanje svojih čet, ki so prodrle v smeri Brzezinov a se zdaj umikajo v okrožje Strykow pod razmerami zelo neugodnimi zanje.

"Neki nemški vojni zbor je bil obkoljen in izkusa predreti severno, ali Rusi ga čimdalje bolj zajemajo. Ta vojni zbor ima prav velike izgube in mnogo mož je bilo ujetih.

"Na avstrijski fronti se naše vojskovanje nadaljuje z uspehom. V bojevanju dne 25. nov. smo ujeli nič manj nego 8.000 mož, vstevši dva polka z njunimi poveljniki in drugimi častniki."

Nemci baje ujeli 40.000 Rusov.

Berlin, 26. nov. — Uradno naznanilo, izdano danes po nemškem armadnem štabu, pravi:

"Nobene izpremembe ni v položaju na Vzhodnem Pruskem.

"Na Poljskem so naše čete pod generalom von Mackensenom pri Lodzu in Lowiezu prizadele težke izgube prvi in drugi in delu pete ruske armade. Poleg mnogih usmrčenih in ranjenih imamo v naši posesti okoli 40.000 neranjenih ujetnikov, 70 topov 160 vozov za strelivo in 156 strojnih pušk, dočim smo razdeljali 30 topov. V teh bitkah so se naše čete sijajno izkazale vključno velikim žrtvam.

"Ni se nam posrečilo dokončati tega bojevanja vključno sijajnim uspehom že pridobljenim. To pa vsled tega, ker sovražnik dovaja posebno močne pomožne čete od vzhoda in zapada. Vče-

raj smo odbili njihove napade povsod in končni izid je še negotov."

Smatrajo položaj za ugoden.

"Novice z vzhoda," pravi poluradno naznanilo, izdano tukaj danes, "so smatrati za ugodne, ker kažejo, da Nemci prodirajo stanovitno, dasi počasi.

"Morgenpost" misli, da zaustava ruskih pomožnih čet blizu Lowicza dokazuje, da ni ruskih čet severno od reke Vistule. To bi pomenilo, da so bili Rusi iz tega ozemlja pogonjeni nazaj čez reko po Nemcih. To zopet bi pomenilo, da je nemška armada sedaj prav ob strani Rusov, s čisto odprto v Varšavo.

Avstrijci ujeli 29.000 Rusov.

"Iz Galicije prihaja uradno poročilo v zmislu, da Avstrijci pogonjajo Ruse nazaj skozi karpatske prelaze.

"Dočim se ni podrobne poročila o vojskovanju v okrožju Pilice in Wol-droma; se naznanja, da so Avstrijci ujeli 29.000 Rusov in zaplenili 49 strojnih pušk v zadnjih dneh. To pa kaže, da nadalje prodirajo."

Przemysl le malo poškodovan.

Amsterdam, 26. nov. — Zrakoplovci na povratu iz avstrijske trdnjave Przemysl pravijo, po neki brzojavki iz Budimpešte, da rusko bombardovanje ni najmanj poškodovalo mesta. Brantelji trdnjave so baje neumorno delavni in odbijajo Ruse. Trdnjava je zalozena, s potrebnimi za eno leto, zadržujejo zrakoplovci, in posadka je navdušena.

Druga brzojavka iz Budimpešte pravi, da so bili Rusi odbiti pri Ungu in da se boj nadaljuje pri Zemnu. Poročilo smatrajo za značilno, ker sta kraja odnosi petindeset in petdeset milj južno od Karpatov.

Grožodejstva v Galiciji.

Lvov, Galicija, 26. nov. — Odbor, imenovan v preiskavo razmer v Galiciji, poroča, da so bili množični umorji, usmrčenja in vsakojaki izgredivi v Galiciji, prizadeti po vojni. Na tisoče stradalost in brezdomnih družin dokazuje te razmere.

Rusinsko prebivalstvo, pravi odbor, je trpelo najhuje, manj od naravnih posledic vojne, kakor od okrutnosti avstrijskih uradnikov, ki so vedno imeli na očesu zvestobo galiskega prebivalstva in nastopali prav strogo izza početka vojne.

Mnogi ustreljeni in obešeni.

Odbor poroča, da je dognal dejstvo, da je bilo v sedmih okrajih 258 mož ustreljenih ali obešenih, vstevši dva duhovnika. Po vsej Galiciji je bilo po preveritvi prijetih do 10.000 oseb in usmrčenih do 1.000.

V petih okrajih, poroča odbor, so njegovi člani našli 4.050 požganih kmečkih domacij. V okraju, v katerem leži Przemysl, je 3.620 družin s 3.800 otroci pod starostjo 5 let, ki so brez domovja.

Cerkve oskrunjene.

Roparstvo in svetoskrumba v cerkvah se poroča, in cele družine, vstevši otroke, otroke in onemogle starce in v nekem slučaju nekega gluhonemca, so pometali v ječe.

Blizu Przemysla, poroča odbor, je požgana vsaka vas. V sosesčini mesta Jaroslovo v neki zapuščenih vasi našli 160 oseb obešenih.

Večino teh grožodejstev so izvršili Ogri, kakor je dognal odbor.

Mikado zavrnil Viljema.

Petrograd, čez Pariz, 26. nov. — List "Rječ" objavlja pojasnilo skrivnostnega namiga v govoru g. A. F. Balfoura, bivšega prvega ministra angleškega, ki je na banketu v londonskem Guildhallu dne 10. nov. omenil "eno najnevarnejših poslanic, ki jo je kda" naslovil vladarja".

"Rječ" pravi, da je na predvečer zavzetja trdnjave Tsing-Tao nemški cesar postal mikado brzojavko, v kateri je predlagal skleniti mir z Japonijo in sprejeti vse pogoje, ki jih mikado blagovoli določiti. Toda nemški cesar je stavil na pogoj, namreč, da Japonija napade Rusijo.

Mikado je odločno odklonil sprejeti predlog in pristavil: "Tisti dan, ko pade zadnja postojanka nemške kulture, bo eden najslavnejših v japonski zgodovini."

Mikado je zaključil s tem, da je povedal cesarju, da se je silno varal misleč, da je Japonija kakor Prusija zmožna kršiti pogodbe.

Mikado je izročil cesarju brzojavko in prepis svojega odgovora britanskemu ministru.

Kdo je zmagal na Poljskem?

London, 27. nov. — Dočim petrograjski poročevalci še nadalje zagotavljajo, da so Rusi na Poljskem prioborili odločilno in sijajno zmago nad Nemci, se vedno nedostaje uradne potrditve tega zagotavlja. Ruski glavni stan se omejuje na poročilo, da "se Rusi še vedno nahajajo na Poljskem". Berlin izjavlja, da še ni odločitve. In nekateri nemški časopisi "si prisvajajo celo uspeh za nemško orozje."

Vztrajni molk velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča, ruskega vrhovnega poveljnika, o izidu bojev na Ruskem

Na zapadnem bojišču le malo bojevanja.

Zavezniki odbijajo vse nemške napade, ki postajajo redkejši in slabejši.

LADJA 'BULWARK' RAZDEJANA

Nemški podmorski čolni strašijo Veliko Britanijo.

London, 25. nov. — Uradno naznanilo, izdano v Parizu danes, zatrjuje, da so zavezniki pridobili na mnogih točkah ob bojni črti v Belgiji in na Francoskem.

Eno izmed značilnih dejstev v dnevnem naznanilu je, da so Nemci prosili za premirje, a zaman, ko je bil od njihov napad severozapadno od velike francoske trdnjave Verdun.

London, 25. nov. — Angleška mornarica je dosedaj med vojno izgubila 4.327 častnikov in mornarjev na usmrčenih in 473 na ranjenih, dočim se 968 mož pogreša in 1.575 je bilo ujetih.

Berlin, 26. nov. — Brzojavka iz Berlina pravi, da so poročila iz zanesljivega vira ugotovila, da so francoske izgube dne 1. nov. znašale 130.000 mož na mrtvih, 370.000 na ranjenih in 167.000 na pogrešanih.

Pariz, 26. nov. — Kodanjski poročevalci "Tempsu" brzojavljajo, da je izvedel iz diplomatskih virov, da so skupne nemške izgube na mrtvih, ranjenih, ujetih, vsled bolezni onesposobljenih in pogrešanih za avgust, september in prvi del oktobra znašale nad 1.500.000 mož.

Bojna ladja "Bulwark" razdejana.

Sheerness, Anglija, 26. nov. — Britanska bojna ladja "Bulwark" je bila razdejana po strašni eksploziji, ko je bila zasidrana tukaj danes dopoldne. Samo štirinajst preživelcev je od moštva 700 ali 800 glav na krovu.

Eksplozija se je pripetila prejkone v sprednjem magazinu ali vkladališču. Ali je bila povzročena po nezgodi ali namenoma, je vprašanje, katero ima rešiti komisija, imenovana v preiskavo. Po mnenju pomorskih veščakov je bila notranja eksplozija, ki je pokončala bojno ladjo, ki je dvajset let služila doma in v inozemstvu ter nazadnje bila deležna na zastraženju angleških brezlin.

Voda ni visoko pljusnila, kakor bi se zgodilo, da je bojna ladja zadel torpedo ali mina, marveč so ladjo zagrnili dim in plamen, in ko so se ti razpuhili, so bile videti samo razvaline, plavajoče po vodi.

Hiše v mesticah sedem in osem milj oddaljenih so se pretresle vsled

Poljskem napravljajo dokaj neugoden vtis in je že povzročil kritiko v nekaterih časopisih. Kakor je razvidno iz nekaterih časopisov, se v Petrogradu že bavijo z mislijo, da so časopisi svojja poročila o zmagi močno pretirali.

Poljaki se pripravljajo.

Varšava, 27. nov. — Poljska narodna zveza je objavila v vseh poljskih časopisih od največjavnih Poljakov podpisanih proglas, pripraviti se na izpremembo v političnem in narodnem življenju za slučaj, da se izpolni obljuba velikega kneza Nikolaja glede zopetne združitve ločenih delov Poljske.

40.000 Nemcev ujetih.

Pariz, 27. nov. — Neka petrograjska brzojavka "Matinu" se glasi: "En nemški vojni zbor (corps) je bil pri Lodzu obkoljen in se je vdal. Torej je bilo 40.000 mož ujetih. Neki drugi vojni zbor je utekel v divjem begu. Rusi nadaljujejo napad ob liniji Czenstochowa-Krakov z večjo odločnostjo nego prej."

Srbi naznanjajo zmago.

Niš, Srbija, 27. nov. — Današnje uradno naznanilo se glasi:

"Bitka, ki se je pričela dne 20. novembra ob liniji Lazarevac-Meronica in ki poteka za nas ugodno, besni dalje. Sovražnika smo pognali nazaj in ujeli 100 mož. Dne 21. novembra je naše težko topništvo bombardovalo avstrijske monitorje pred Zemunom in jih prisililo k umiku."

Dunaj poroča uspehe.

Berlin, 27. nov. (Brezlično čez London.) — Na Dunaju je bilo danes izdano sledeče uradno naznanilo:

"Bojevanje na Poljskem se je razvilo v neprenehljivo ogromno bitko. V zapadni Rusiji so naše čete pognale Ruse nazaj. V Karpatih smo znatno napredovali. V okrožju Kolumbare na Srbskem se sovražnik drži v trdnih postojankah, zlasti pri Lazarevcu, vendar smo ga tam uspešno napadli, tako da smo ujeli 1.200 mož ter zaplenili 3 topove, 4 vozove za strelivo in 3 strojne puške. Južno od Ljida smo zasedli višine vključno odločnemu poskusu sovražnikovega, obdržati iste

eksplozije, in še predno so mogli mornarji na blizu zasidranih ladjah dospeti na svoje krove, je "Bulwark" izginil. Sosesčina je bila posejana z ogromno množino razvalin, dočim so bili kosi ladije vrženi šest ali sedem milj daleč na brežino pri Essexu.

Bojna ladja "Bulwark" je bila 411 čevljev dolga, 75 čevljev široka in 29 čevljev globoka v vodi. Njeno moštvo je šlo 750 glav. Stala je \$5.000.000.

Nemci v angleškem kanalu.

London, 27. nov. — Lloydova brzojavka poroča, da so nemški podmorski čolni večerjati na višini luke Havre pogreznili dva britanska parnika.

Dotična parnika sta bila "Malachite" in "Primo". Njuni moštvi sta bili rešeni in prepeljani deloma v Southampton, deloma v francosko luko Fecamp. To je bil eden najdržnejših činov nemških podmorskih čolnov. Prvikrat so se pokazali v tem vodovju. Skozi vodno pot ob Doveru so se morali od svojega najbližjega oporišča oddaljiti najmanj 150 milj.

Morja zastražena.

Bordeaux, 27. nov. (Čez London.) — Sledeče pomorsko dnevno naznanilo je bilo objavljeno tukaj noči:

"V Sredozemskem morju se nadaljuje blokada Adrije in Dardanelov po angleškem in francoskem brodomstvu. Egiptovska brežina in Sueški kanal sta tudi zastražena."

"V Severnem morju so britanske in francoske vojne ladje zasledile položaj nemških baterij na belgijski brežini."

"V Pacifiku menda nemške vojne ladje še niso zapustile chilenskega vodovja izpa pomorske bitke pri Coronelu (dne 1. nov.)."

Pred koncem bitke.

London, 29. nov. — Vojni maršal sir John French je izdal poročilo, v katerem pravi:

"Ko zaključujem to poročilo, se pojavljajo znamenja, da smo menda v zadnjih stopnjah bitke od Ypresa do Armentieres. Sovražnikovo streljanje iz topov še več dni pomenja in napadi njegove pehote so dejansko prenehali."

"Naš sovražnik je začetkom vojne postavil svojo glavno moč proti našim armadam na zapadu in odposlal samo primeroma šibko vojsko proti Rusom, dokler se zapadne čete ne porazijo in premagajo."

Toda na zapadu je bilo nemško prodiranje zaustavljeno in prav tako na vzhodu, pravi sir French.

ter smo ujeli 300 mož. Naše čete so prodrle od Valjeva do Kozevice."

Avstrijci pognali Ruse v beg.

Washington, D. C., 27. nov. — O avstrijskih uspehih nad Rusi v Karpatih in na zapadnem Galiskem je prejelo avstrijsko poslanstvo danes sledeče naznanilo:

"Ponovni ruski poskusi, predreti naše linije v karpatskih okrožjih Ung in Zemnu, so bili odbiti z velikimi izgubami za sovražnika. V Galiciji so bile ruske čete na pohodu proti doljnemu Dunaju pognane v beg."

Nemčija sedaj noče miru.

Berlin, 27. nov. — "Kölnische Zeitung" pojasnjuje danes brzojavko, ki zopet enkrat obnavlja govorico o miru, kakor sledi: "Prenagljeno je, da naravnost iriivolno (ali labkomiselno) ravnanje, sedaj govoriti o miru. Noben diplomat, noben Nемец, ki je sešel po orožju za domovino, ne misli niti v sanjah na to, skleniti navidezen mir z vevlastnimi, ki smo jih dosedaj temeljito porazili in jih najbrž porazimo tudi nadalje."

"Na Nemškem je vsakdo, od cesarja do najpreprostejšega delavca, trdno odločen, upogniti sovražnika domovine enkrat za vselej temeljito. Vse čenčanje o miru ni nič drugega, nego angleški 'bluf'."

"Sveta vojna".

Carigrad, 27. nov. — Uradni proglas "svete vojne", ki je bil izdan že pred dvema tednoma, je bil tukaj danes objavljen. Proglas je podpisan p sultanu in 28. moslenskih duhovnikov ter poziva vse mosleme na svetu, naj zgrabijo za orožje proti Veliki Britaniji, Rusiji in Franciji.

Rusi izgubili križarko.

London, 27. nov. — Ruska križarka "Fiba", nekdanj "Izmail", je zadela v terek v Finskem zalivu ob mino in bila razdejana, naker se je pogreznila s 450 možmi, tako pravi danes semkaj, iz Petrograda dospela brzojavka. "Fiba" je bila začetkom vojne prekrščena in dne 12. dec. 1912 spuščena na morje. Bila je izmed največjih in naj-

(Nadaljevanje na 3. strani.)

Photos copyright, 1914, by American Press Association.

RAZDEJANE HIŠE V ANTWERPU PO BOMBARDOVANJU IN SKUPINA BELGIJSKIH UBEŽNIKOV.

Ti sliki kaže žalostno stran bombardovanja belgijskega mesta Antwerpa po Nemcih. Ena izmed slik kaže nekaj hiš v mestu, razdejanih po bombah in ognju, ki je sledil. Druga kaže skupino ubežnikov v gozdu več milj od Antwerpa, kjer so skrili na svojem begu na Holandsko.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list v Ameriki ter glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki Torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. I. 1899.
v lastnem domu 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Predsednik.....Anton Nemanich
Tajnik.....William Grahek
Blagajnik.....John Grahek
Urednik.....Rev. John Kranjec

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol let.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00
PLAČUJE SE VNAPREI.

Dopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEČ
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo **POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.**

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglaševanje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEČ
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper in America, and the Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 30. nov. — V nedeljo popoldan se je ob obilni udeležbi rojakov ustanovilo novo Slovensko Katoliško Podporno Društvo sv. Družine, katerega namen je podpirati svoje ude v slučaju bolezni s podporo po \$1.00 za vsak delavni dan, a v slučaju smrti pa se izplača primerna vsota za pogreb in drugo. Da je tako društvo potrebno v naši naselbini in bo v vsestransko korist naroda, je to najboljši dokaz, ker se je vpisalo že nad 100 udov.

Pristopnina \$1.00 je določena za nedoločen čas. Kdor se želi vpisati, naj se javi pri gg. Jos. Klepec, Antonu Šraj na N. Broadway in Johnu Panian v Rockdalu ali pri katerem izmed odbornikov.

V odbor za bodoče leto so bili izvoljeni:
Geo. Stonich, predsednik;
St. Kukar, podpredsednik;
Jos. Klepec, I. tajnik;
Ant. Nemanich ml., II. tajnik;
John Petric, blagajnik;
Ant. Šraj ml., Nicholas J. Vranichar, Jos. M. Grill, nadzorniki;
Frank Kocjan, reditelj.

— Nova cerkev v Rockdalu. Katoliška družba v bližnjem Rockdalu so imela na letošnji Zahvalni dan sijajno paradno povodno blagoslovljenja vogelnega kamena nove katoliške cerkve, ki jo gradi rockdalski Litvani in bo stala do \$40.000. Blagoslovil je vogelni kamen ml. škof Rhode iz Chicago, ob asistenci več č. gg. V Rockdalu je petinštirideset litvanskih družin. Po cerkveni slovesnosti se je vršila lepa slavnost v Mavričevi dvorani.

— Nove orgle v tukajšnji slovaški cerkvi sv. Cirila in Metoda so bile blagoslovljene včeraj popoldne. Stale so \$2.000 in so baje izborne v vsakem oziru.

— V Montano. G. John Zimmerman je odpotoval s svojima sinovima včeraj popoldne v Montano na svoj homestead, kjer se stalno naseli. Svojo tukajšnjo hišo je prodal in se poslovil od Jolietja za vselej. Na kolidor ga je spremljal g. Josip Stukel, ki odide v Montano za zmerom spomlad; njegov sin Gustav, ki je bil odšel z njim v Montano zadnjega marca meseca, je kar ostal gor in se več ne poverne v Joliet. Tudi g. Jakob Bluth odide spomlad z vso svojo družino. Njihov homesteadski sosed g. Mohar, ki je poprej živel v Clevelandu, je že gori s celo svojo družino. G. Zimmerman želim v slovo prav mnogo sre-

če! — O tej priliki naj še omenimo, da je bila v mestu Savoy, Mont., v čegar bližini imajo omenjeni rojaki svoje homesteade, dne 8. nov. t. l. posvečena nova katoliška cerkev, kakor poroča "The Harlem News". Isti list poroča, da je čreda evropske živine, dobre za mleko in meso, ki jo je kupil James J. Hill, predsednik Great Northern Railroad -družbe, za brezplačno razdelitev med farmarje na severozapadu, že dospela na Hillovo farmo pri St. Paulu, Minn. In končno še dostavimo, da je Montana dne 8. nov. t. l. obhajala 25letnico svojega rojstva kot država; dne 8. nov. 1889 je predsednik Harrison podpisal listino, ki je povzdignila Montano iz razreda teritorijev v vrsto držav.

— Iz Clevelanda smo za to št. prepoznali prejeti dva dopisa o blagoslovljenju neke nove zastave. Priobčimo ju prihodnjič.

— Cestne poprave. North Scott street in nekatere druge ceste v drugi wardi je mestni department za ceste dal temeljito popraviti in obložiti z novim gramozom, in mestni "roller" ali valjec pravkar dovršuje delo.

— Vsed milega vremena, ki smo ga imeli dosedaj, se trgovci s premožnim pritožujejo, da ni nič businessa. In malo dela je tudi po bližnjih premožnikih, tako da rudarji ponekod že trpe pomanjkanje. Unjske rudarje v okraju Will je državni izvrševalni odbor že naprosil podpore za trpeče premožarje.

Allegheny, Pa., 23. nov. — Iz urada društva Marije Sedem Žalosti št. 50 K. S. K. J., Allegheny, Pa. se naznanja vsem članom tega društva, da se udeležijo v polnem številu seje dne 13. decembra tega leta, ker ta dan bo tudi glavno zborovanje in volitev uradnikov za leto 1915 in vsak član je dolžan se udeležiti te seje ter je vsak član podvržen kazni v znesku 50c, ako se ne udeležijo; samo bolezen oprostuje in delo po zaključku zadnje seje, ker je zelo važnih stvari rešiti istega dne.

Nadalje vas opozarjam vse člane, da se boste ravnali po pravilih pri seji, kajti ta seja bo jako važnega pomena, ker se bo govorilo o delovanju prihodnjega leta, da bo ložje vsak razumel. V pričetku januarja se prične nova lestvica, kakor sem poročal, da se bo plačevalo točno vsaki mesec in upam, da boste vsi člani to vpoštevali. Vam vedno vdani

Frank Trempus, I. tajnik,
4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.

Calumet, Mich., 24. nov. — Pod naslovom "Mnenja naših čitateljev o evropskem položaju — Avstrija in Slovenec" ste moglo čitati članek v "Gl. Naroda" z dne 21. novembra, pisan od Antona Jereb, kateri odločno trdi, da so vsa pisma glede hrabrosti avstrijskih vojakov naravnost lažnjiva. Na tem mestu bi pa prosil, da naj bi cenjeni čitatelji vpoštevali moja pojasnila, kakor tudi g. Jereb.

Od kod hrabrost avstrijskih vojakov? In udanost voditeljem? Prva iskra hrabrosti Avstrijcev je zavednost, to je, da se zavedajo in spoznajo, da služijo pod slavno krono habsburško ter so se podali na boj za zemljo, za katero so se borili njih pradedi in jo prihranili njim kot za dedščino, pa ne zato, da bi jo po njih smrti dali v roke drugemu, marveč da bi jo branili do zadnje moči in s krvjo, brez katere ni bilo še nobene zmage. Koliko ima g. Jereb pojma o zavednosti? Nič! Ubogi Jereb!

Zakaj ponižnost avstrijskih vojakov? Tega seveda g. Jereb ne bo hotel vedeti, ker je strašno visok. Vprašal bi pa, ali ni ravno udanost svojim poveljnikom in sloga tovarišem in zavezancev prva in pridirajoča armada? Ali ni v slogi moč? In ravno v tej točki so mnenja mnogih napačna, zato je treba tu omeniti in vprašati: kako neki bo vojna napredovala, če bodo vsi poveljniki in vsi zapovedovalci? To ni tako, da bi tam vsi hkrati govorili in vpili kot žene pri vodnjaku, in da bi se potem razkropili vsaki svojo pot; ali bi bila to vojna? In če si g. Jereb vojaštvo predstavlja v take obliki, kakor ga je opisal tudi v Glasu Naroda, potem res ne morem reči drugega kot — ubogi naš Jereb!

Vojna in Bog! Naš ubogi Jereb si nikakor ne more tolmčiti "Bog in vojna". Seveda Jereb si tako domisluje: "Kaj mora povsod biti Bog zraven? Kaj bi se še Bog v vojno potikal?" Tu ga imamo. Ali ni Bog napovedal vojne Luciferju? In ali se angeli niso vojskovali za pravico? Če ve Jereb kaj iz sv. pisma! In pred smrtjo je Bog napovedal, da bo Jezus razdeljal potom vojne. Sploh pa vprašam, ali je bil začetek vojne brez Boga? Ne! In zato ni greh moliti za zmago. Seveda, g. Jereb ima vsako molitev za greh. Ubogi naš Jereb!

Kaj je zveza dveh držav v vojnem času? Po mnenju g. Jereba je tako, kot če bi se dva jemenovca naskala ter si pri čaši obljubila prijateljstvo; domov grede bi se pa za lase prijela ter en drugemu razbila nosove. Ne, to ni tako, ljuba duša, motiš se, ali pa sploh nimaš pojma o tem. Zveza med Avstrijo in Nemčijo pomeni: Biti edini v boju ter pokorni poveljnikom te ali one države ter biti med vojaštvom splošno bratstvo in zastopnost med poveljnictvom, boriti se vsi za enega in eden za vse ter uradno morejo biti zavezniki enega mnenja. Da ni po volji g. Jerebu zveza med Avstrijo in Nemčijo, je to, ker bi Jereb rad, da bi

čimprej mogoče razsekali Avstrijo in potem bi gotovo njega Srbi postavili za kakega ministra, ker ima glavo — ubogi naš Jereb!

Življenje naših vojakov v vojni: kaj vendar tam delajo? so li šli na medvedji lov na Rusko, ali sneg razmetajo ali morda ajdo mlajto? Za božjo voljo, kaj drugega naj bi delali, kakor streljali na sovražnika ter vihteli meče, če pride do tega. Kaj se pa učijo soldati po vsem svetu? Morda kositi, ali kaj? Ali se ne učijo vojskovati ter po jarkih se sklanjati ter plezati po skalah in hribovih? Seveda, g. Jereb bi to vse drugače vodil, ker on ima glavo za take reči, samo škoda, da ni na fronti.

Ali more biti vojna brez prelivanja krvi, kot si misli g. Jereb in več takih? To ni mogoče, ker če bi se to dalo napraviti drugače, bi ne sklicevali vojakov, bi se ne delalo streliva, bi se ne metale bombe i. t. d. Bi samo rekli: "Tako naj bo," pa bi bil konec. Seveda, g. Jereb, on bi: in če bi njega sedaj evropski vladarji poklicali na posvetovanje, bi zvinil besedico in končano bi bilo, nič ne bi bilo klanja: Rusija bi imela Nemčijo, Srbija Avstrijo, g. Jereb bi pa sedel na Dunaju, dajal svete, kako se naj to vlada. Oh, ubogi Jereb!

John Grsich.

Eveleth, Minn., 23. nov. — Slavno uredništvo Am. Sl.! Berem štiri slovenske liste skoro vsaki drugi dan, pa kot vidim, ni skoraj nikoli nobenega dopisa od naše velike slovenske naselbine Eveletha. Samo parkrat sem videl v našem prav priljubljenem N. V., kako ga naš Slovenec maže. Dragi bralci Am. Sl. v Evelethu, vem, da imate večinoma tudi vi N. V. zraven Am. Sl., kakor jaz in to zato, da pomagata in se držite gesla "Svoji k svojim". Dragi bralci Am. Sl., to vam jaz povem, da N. V. ni za drugo kot da vi bralci mečete denar težko zaslužen v roke takim možem, ki bi sami rajši videli, da niso Slovenci, ampak Srbi. Kakor se vidi iz njihovega urada, se sramujejo in zaničujejo ves avstrijski narod. Dragi bralci, eni boste rekli "kako to?" in to boste samo taki, ki niste še nič v dopise dali. Tu vam jaz zdaj dve točki povem, kaj je N. V. — Dragi bralci Am. Sl., jaz vem, da ste brali dopis iz Eveletha v blagom N. V., katerega je naš rojak po imenu divjak dal v N. V. čez Avstrijo, da kako slabo ravna Avstrija s kmeti in da jih ven iz hiše spodi; da na Srbskem je še boljše, da ne morejo nič kmetu, če se zadožijo, kakor delajo v Avstriji, da ga spodijo iz grunta. To je resnica, če kmet ne bo plačal davkov in druge svoje dolge, da ne bo dolgo mogel ostati na tistem gruntu. Dragi mi bralci Am. Sl., vi vsi to znate brez našega dopisnika iz Eveletha, da se mora preseliti, ali to so samo taki gospodari, kot je bil Vestnikov dopisnik. On pravi, da je bil na Hrvaškem, pa je prišel domov, pa je naš svoje tri brate in očeta zunaj na dvorišču, ki so bili izgnani iz hiše. To se lahko pripeti Vestnikovemu dopisniku tudi na Evelethu, samo naj cent ne plača od svojega "shoe shopa", pa če videti, kako dolgo bo notri nabijal. Dragi bralci, ste si zapomnili, da je rekel, da ni še nikdar rekel "Živijo Avstrija", niti da ne bo. On pravi: "Živijo Srbija, doli z Avstrijo!" To si morete misliti, da ni pravi Slovenec. Ko ne bi jaz znal, od kod jemaš čez, ljareček doma, bi si mislil res, da jo mož hodil kot po Srbskem, tako vem, da doma, odkoder je prišel, ni ne znajo, da je kakšna država, da bi se imenovala Srbija. Jaz bi rad znal, ali ga vzdržujejo Srbi ali avstrijski delavci; ko ne bi naši delavci nosili k njemu čizme popravljal, mislim, da bi se kmalu znašel na cesti s svojo ropotijo; po srbskih delavcih on isto za zganec ne bi zaslužil.

Dragi bralci Am. Sl., tukaj na Evelethu gre z delom bolj slabo, kakor skoraj povsod. Dela se samo po dva tedna na mesec, tako da se bo težko preživelo čez zimo, če se po Novem letu ne obrne kaj na boljše.

Zdaj pozdravim vse bralce in bralke Am. Sl.; tebi, vrli list, pa želim veliko večje število novih naročnikov po novem letu.

Anton Nemanich.

Ely, Minn., 26. nov. — (Naznanilo društvenikom Sam. slov. kat. del. podp. društva sv. Barbare št. 2.) Ob sklepu društvene seje, ki se je vršila dne 1. nov. 1914, smo sklenili, da se korporativno udeležimo sv. maše, in sicer ker bo imendan sv. Barbare, zaščitnice rudarjev, dne 4. dec., zatorej bomo obhajali njen god in praznik v nedeljo, dne 6. dec. Kateri izmed članov se ne udeležijo sv. maše, plača kazen 50c. Torej pozor, društveniki sv. Barbare! Torej ste problem, da se polnostevilno udeležite te slavnosti. Pokažimo se ta dan, ne sramujmo se vstopiti na plan pod Zastavo naše zaščitnice sv. Barbare. Pokažimo vsi enkrat v letu, da smo člani kat. del. — Naj še omenim, da en izmed članov se celo sramujejo pripeti regalijo ali znak. Čemu to? Mar li se sramujete pokazati, katerega dr. član da ste? Torej pripnimo si regalije vsi do enega ter pokažimo, da se ne sramujemo stopiti v javnost.

Po maši se vrnemo v staro cerkevno dvorano. Tam bo nam prvi tajnik razdelil oporoke, da jih bomo lastno ročno podpisali, ker tako dr. pravila določajo, ker oporoke brez lastnoročnega podpisa ni veljavna.

Nadalje je bilo tudi sklenjeno, da ravno to nedeljo dne 6. dec. pop. ob 1. uri se zopet zberemo skupaj v dvorani. Na programu bo volitev novih uradnikov za leto 1915. Kateri izmed članov se ne udeležijo popoldanske seje, zapade kazni \$1.00. Torej pridite vsi ter si izvolite može, kateri da so najboljši po vašem prepričanju, može, kateri bodo delovali za napredek društva. Ako boste izvolili dobre in vestne uradnike, potem je dr. bodočnost zagotovljena.

Sobratiskim pozdravom ostanem še vedno vam vdani sobrat

Franc Erčull, zast. dr. sv. Barbare.

So. Chicago, Ill., 23. nov. — Cenjeno uredništvo A. S.! Namenil sem se napisati par besed iz naše naselbine v priljubljeni list A. S. Najprvo —

Z delom gre še bolj slabo povsod, dela se 2 do 3 dni na teden. Edino, kar dela s polno paro, so žitnice; te pa delajo s polno paro bolj ko so še katero leto poprej; večkrat je treba še zvečer čez uro delati, in skoro vse žito gre v stari kraj, a kam, pa ne vem, mislim, da na Angleško gre večinoma. Torej rojakom ne svetujem sem hoditi za delom. Kadar bo kaj bolje, bom zopet naznanil.

Naznanim tudi, da bodo tukaj tudi "šmelco" zaprli za zmerom, jo bodo vso podrl in v Omaho prestavili, kar bo tudi za Slovence dosti škode, ko so skoro sami Slovenci delali notri, bo zopet veliko več brez dela.

Naznanim tudi, da smo imeli zadnje 3 nedelje veselice za korist slovenske cerkve sv. Jurija, katere so se še precej dobro obnesle. Čisti dobiček se ni znan, da bi ga naznanil. Lepa hvala vsem obiskovalcem veselice, posebno odboru, ki se je toliko trudil.

Ne morem si kaj, da ne bi tudi to žalostno novico naznanil, ki se je tukaj pripetila. Pobralla je nemila smrt tukaj enemu odpadniku vere šletnega sina in kaj se je zgodilo? Namesto da bi nedolžnega otroka peljali v cerkev in ga pokopali po verskih obredih, so šli ti odpadniki pa so dali otroka sežgat, mesto ga bi pokopali, kar mislim, da je to prvo truplo slovensko v Ameriki sežgano. V cerkev nočejo iti in se tudi ne upajo, ko samo po duhovnih udrihajo in pravijo, da če gredo v cerkev, da "košta", da mar imajo to za pivo, da cerkve tako ni potreba. Sramota odpadnikom, ki so s prstom kazali za njimi: "Glejte, ko peljajo otroka žgati!" Bog jim spremeni pamet!

Naj zadostuje za danes, bom pa še drugi pot več. H koncu mojega dopisa pa pozdravim vse Slovence in Slovenke v Zedinjenih državah, tebi pa, list, veliko naročnikov in predplačnikov.

Opazovalec.

Sheboygan, Wis., 24. nov. — Na znanje vsem članom društva sv. Cirila in Metoda št. 144 K. S. K. J., da prihodnji mesec, dne 6. decembra je glavna seja. Torej imamo priložnost urediti vse stvari, karkoli je potrebno društvu. Prosim vse člane skupaj do zadnjega moža. Samo delo in bolezen zadržijo brez kazni, drugače pa \$1 kazni v blagajno dr. Torej na svidenje, sobratje, za novi odbor za leto 1915! Za novo leto nove misli in novo delo in za zboljšanje vseh članov in članic.

Z bratskim pozdravom

Frank Mikolič, tajnik.

Waukegan, Ills., 26. nov. — Cenjeno uredništvo Amer. Slovenca. — Upam, da priobčite teh par vrstic v list Amer. Slov.

V tukajšnji tovarni žičarni se je ponesrečil rojak Fran Mikš, brat č. gg. A. Mikš v Minn., in sicer mu je odtrgalo tri prste na levi roki.

Delavske razmere so tukaj prav slabe; kakor povsod po železnih okrajih, se tudi tukaj dela po 2—3 dni na dva tedna. Tako slabo že ni bilo zadnjih 20 let. Tudi druge manjše tovarne prav slabo obratujejo, največ po par dni v tednu in to po 8 ur na dan. Tako si je moral čisto zbrisati purmana izpred ust marsikateri delavec na letošnji praznik "Chicken day" in se zadovoljiti z navadno hrano. Obeta se vedno boljše, a pričakovati skoraj ni pred novim letom nič boljšega.

Da ni vojne v Evropi, bi bilo prav dolgočasno, taval bi sem in tja, tako se pa zbirajo prijatelji in neprijatelji in se pomenkujejo o vojni. Nekateri, ki so morebiti kdaj videli kako avstrijsko trdnjavo ali bili nekaj časa vojak, seveda taki imajo prve besede. Take in jednake stvari se rešeta, da se s tem čas prežene in tako pozabi na slabe razmere. Nič bolj pa ni nevarno zaklicati "živila" Srbija ali Rusija tukaj na zapadnem delu 10. ceste, kakor v Ljubljani pred palačo deželnega glavarja. Ne pribije se ti stroga kazen kakor tam, ampak se mu zagrozi in imenuje z imenom Rus ali Srb. Seveda, nekoliko je pojenjalo to nazivanje, odkar so naši največji sovražniki Turki stopili v zvezo z Avstrijo in Nemčijo. Škoda, da ima toliko junakov Avstrija še v tej deželi. Dovolj jih je pa tudi tam še, ki z veseljem prelivajo kri za cesarja in domovino.

Upati je pa, da se kmalu razmere zboljšajo ubogemu ljudstvu v stari domovini in se vrne zopet mir, ki čeli svet hrepeni po njem in se tudi tukaj delavske razmere zboljšajo.

Pozdravljam vse rojake po širni Ameriki in vse naročnike "A. S."

M. Ogrin.

Štekljavec, 28. okt. — Cenjeno uredništvo A. S.! Namenila sem se vam napisati par besed iz stare domovine.

Tukaj je jako slabo vreme. Dežja je dosti, da ne moremo po polju delati. Snega smo dobili že 4. oktobra, kar je zelo rano za naš kraj, pa je dobro, da ni dolgo ležal. Letina je bila letos jako lepa vsa in sadja je bilo dovolj, posebno sliv. Vinska trta je dobro obrabila in je jako izvrstna kapljica. Samo žalujemo, da je vojska, ker so vsi moški do 42 leta na vojski. Molimo zmerom, da bi naši zmagali in hodimo po dvakrat na dan v cerkev molit skupno, da bi ljubi Bog dal našim zmago. Otroci od 7. leta hodijo k sv. obhajilu za soldate, da bi jim Bog dal srečo tam na bojnem polju. Naj zadostuje za danes, bom pa drugi pot kaj več. H koncu mojega dopisa pa pozdravim vse Slovence in Slovenke v So. Chicagu, posebno pa mojega moža in moje sestre in jim kličem: Na svidenje kmalu! Tebi, list, pa veliko naročnikov in veliko uspeha!

Jozefa Golobič.

Prehladi

lahko uplivajo na vaš želodec. Zdaj pa zdaj uživajte popitek Severovega Želodčnega grenčca (Severa's Stomach Bitters), da si vzdržujete prebavne organe v redu in s tem tudi zdravje. Zoper zapeko, neprebavo, slabobo prebavo, ponavljajočo mrzlico — za okrevance, stare in slabotne ljudi priporočamo Severov Želodčni gren-

čini. Imejte ga vedno pri roki. Cena 50 centov in \$1.00 v vseh lekarnah ali od mene. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Adv. T. in Dec. č. 2. Je prava tonika za vsakega v dru-

ZA KRATEK ČAS.

Pameten pes.

Gost: "Gospod krčmar, vaš pes je pa vendar grozno naplazen! Že nekoliko krat sem ga zapodil, pa se že zopet smuce okolo mene!"

Krčmar: "Ni nadležen ne, le pameten je tako! On dobro ve, da imate vi tisti krožnik, s katerega navadno sam je!"

Čudno vprašanje.

Grofinja: "Oprostite, gospod baron, da vam svojega brata predstavim — posebno reden človek je: ne kadi, ne pije, ne igra..."

Baron: "Lepo vas prosim, kaj pa potlej počne cel božji dan?"

Iz življenja.

"Zakaj je pri ljudeh tako malo resnice?"

"Zato, ker se to, kar se na eno uho sliši, z dvema ustama naprej pravi."

Mi pošljamo sedaj
v staro domovino

100 Kron za \$18.00

varno in zanesljivo.
Nikar plačevati več.

THE JOLIET NATIONAL BANK

Kapital in rezervni sklad \$400,000.00.

Robt. T. Kelly, pred. Chas. G. Pearce, kasir.

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod

Ustanovljen 1. 1893.

Anton Nemanich in Sin

1002 N. Chicago Street

Konjušnica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.

Priporoča slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno zasebno ambulanco, ki je najlepša v Jolietu in mrtvaške vozove in kočije.

Na pozive se posluži vsak čas ponoči in podnevi.

Kadar rabite kaj v naši stroki se oglašite ali telefonajte. Chicago tel. 2575 in N. W. 344.

Naši kočiji in vsi delavci so Slovenci.

Jadranska Banka

Popolnoma vplačena glavica 8,000,000 kron. Prihranki 780,000 kron.

Glavni urad: TRST.

Podružnice na Dunaju, Dubrovniku, Kotoru, Ljubljani, Metkoviću, Opatiji, Šibeniku, Splitu in Zadru.

Priporoča se za vse bančne posle.

Sprejema denarne vloge in jih obrestuje, kupuje in prodaje vrednostne papirje in daje informacije vseh vrst.

Prevzemlje menjice, dokumente in tirjave za Avstro-Ogrsko, Bosno in Hercegovino, Albanijo, Črno goro, Grško, Rumunijo, Srbijo, Turčijo i. t. d. — BRZOJAVNI NASLOV: JADRANSKA.

V slabem času.

Bertram Atkero.

Tekom svojega sedemnajstletnega zakona je delal mr. James Bassett vsak dan v svoji pisarni. Kaj je bilo njegovo "opravilo", ni vedel nihče — niti sam se ni zavedal popolnoma jasno. Gotovo pa je, da ni vedela njegova žena o tem niti določnega. Njegovo opravilo se je vedno izpreminjalo. Nekoč je menila, da se peča s prodajanjem poljedelskega orodja, ki ga je imel v "komisiji". "Komisija" je bil izraz, ki ga mrs. Bassett najbrže ni prav umela. Uspehe njegovega delovanja je ona toliko bolj občutila, ker je bila primorana omejiti gospodinj- sko izdatke od treh funtov šterlingov tedensko le na dva. To se je zgodilo že v prvih letih zakona. Od tedaj so bila poljedelska orodja že davno za- menjana v časnarsko agencijo, ki je le za kratek čas povišala njene teden- ske dohodke na šest funtov šterlingov. Ravno, ko se je navadila na boljše do- hodke, se je izpremenila časnarska agencija v nič in mr. Bassett je pričel delovati na nekem polju industrije, o kateri je imela ona le malo pojma. Pe- čal se je z razprodajanjem nitratov, superfosfatov in drugih, tuje se gla- sečih kemičnih pripomočkov za polje- delstvo. Uspeh pa je bil tolik, da se je znižal tedenski dohodek na trideset šilingov.

Nato je prišlo na vrsto izkoriščanje nekega patenta, kot je mrs. Bassett spoznala iz napol nerazumljivega pri- povedovanja svojega soproga in zne- sek za gospodinjstvo se je povišal na tedenskih deset funtov šterlingov. Predno pa se je mrs. Bassett nekoliko privadila velikanske hiše, v katero sta se preselila, se je izkazalo, da patent sploh ni patent in znesek se je znižal na prav minimalno vsotico.

Hotela se je jeziti nad njim, toda soprogo optimizem jo je nekoliko utolazil.

"Oh, Jim," je pričela in na čelu se je pokazala guba skrbi, "ne bom tar- nala, toda..."

Dalje ni mogla. Mr. Bassett, s ši- rokimi svežim obrazom, je skočil s stola in ji bližajoč se ji, grozil v šali s prstom.

"Ne govori, dete, ne govori. Vem, kaj misliš in — imaš prav. Hotela si mi očitati, zakaj te nisem pripravil na izpremembe mojih dohodkov in s svo- jega stališča imaš popolnoma prav. Toda to nič ne de. Nikake tožbe. Ne- kega dne pridem domov in bom vreden dvajsetsto funtov šterlingov, mogoče še več. Imam namreč vse tako urejeno, Ellen, da sreča ne more izostati. Imela bova cel kup denarja. Ti in pa otroci ga boste pa rabili. Dobila boš voz, ložo, hišo. Svoje živ- ljenje bom pa zavaroval na desetisto funtov šterlingov. Da. Odločilo pa se bo to v nekaj tednih, nekaj dneh. Ravno sedaj pa sem primoran dati ti tako pičlo vsoto. Ne morem dati več. Ti poznaš moje pravilo, da le toliko, kolikor morem pogrešati, žrtvujem za gospodinjstvo. Izdaj vse, do zadnje- ga penja, porabi kolikor mogoče do- bro. Potrpi dva dni. Jaz vem, kaj govorim. Sedaj mi pa daj poljub in ne delaj si skrbi, sicer — sicer ti snamem glavo!"

Nato jo je objel in za hip je bilo pozabljeno vse gorje.

To pa je bilo pred leti in mr. Bas- sett se je sreča še vedno ogibala. Stanovala sta se vedno kot prej na neki oddaljeni cesti, toda njegova do- pustljivost in optimizem sta mu še o- stala zvesta. Vedno je bila omenjena rešitev vprašanje najkrajšega časa, vprašanje nekaterih dni. Toda tekom sedemnajstih let je minilo nebroj dni, ki so pustili na krasnem obrazu mrs. Bassett očitne sledove in ki se niso dali nikdar več izbrisati. Nekoliko so pripomogli tudi otroci, štirje po šte- vilu. Podedovali so lepoto svojih sta- rišev in vsak je nosil v sebi očetov op- timizem. Ta okoliščina pa je žalila skrbipolno mater bolj kot so se otroci tega zavedali. Ne, njen temperament je bil vse drugače ustvarjen kot pa oni njenega soproga, njegovega sina in njenih treh hčera. Imela je smisel za red, za stalnost. Kot že ves čas svo- jega zakona, tako si je tudi sedaj že- lela nekaj gotovosti v gospodinjstvu, če bi bila še tako mala. Sovražila pa je izpremembe, ker se jih je bala. Ni- kdar ni mogla pozabiti onega grozno- ga časa, ko ji je dajal njen soprog tri mesece tedensko dvajset funtov šter- lingov, a je slednjič bil nezmožen, vz- državati jo, in je morala cel mesec ži- veti ob kreditu. Slednjič se je posre- čilo soprogu izpeljati enega svojih na- črtov.

In na desetisto funtov glaseča se zavarovalnina dosedaj še ni bila izpla- nala, dasi je mr. Bassett mislil še tako resno.

Tako mrs. Ella Bassett po sedem- najstih letih zakona vendar še ni mo- gla mirno zreti v bodočnost. Edino, kar je mogla posneti iz preteklosti, je bilo to, da je njen mož špekuliral. To pa ne v navadnem smislu tega izraza, kajti njegov namen je bil sreča in bla- gostanje njegove rodinice, vse drugo pa je bilo nekaj nepričakovanega.

Za Ello Bassett pa je bilo to "ne- pričakovano" neki nepojmljiv strah

vzbujajoči nestvor, ki je z roparskim, morilnim namenom prežal v zasedi. Bala se ga je in ga sovražila. Ponoči je molila, da bi jo Previdnost varovala pred njim. Od sedemnajstega do dvajsetega leta zakona se je branila proti temu — skrivoma, s plaho zavest- jo lastne krivde.

Pripomniti pa je, da je v teku tega dolgega časa ostala trdna kot do kon- ca prvih dvajset tednov. On pa ni nikdar jenjal govoriti o svojih name- nih glede povišanja gospodinskih do- hodkov in imel je popolno, brezpo- gojno zaupanje do nje.

"Porabi ves denar, ki ti ga dam," je bil njegov redni izrek. "Kajti od me- ne dobiš samo toliko, kolikor morem pogrešati. Če ti dam malo, torej sam nekaj malega pričakujem. Zaveš, da ti moram dati vsak teden denarja, mi daje moč in mi pomaga tudi pridobiti ga."

Že tri leta pa mu je bila nepokorná in je od zneska za gospodinjstvo da- lala redno malo vsotico na stran.

S tem je pričela tedaj, ko je v svojo grozo izvedela, kako zelo je bil njen sin Roy enak svojemu očetu. Roy je dokončal svoje sedemnajsto leto in je že imel namen, stopiti na svojo roko v javno življenje. Njegov temperament je bil popolnoma kopija očetovega. Vendar pa je mrs. Bassett v njem po- grešala trdo, jekleno moč, ki jo je imel njegov oče, dasi se je pokazala le red- ko.

Njeni prihranki so med tem narasli do vsote, katere se je skoro sama u- strašila. Znašala je skoro petsto fun- tov. In kolikorkrat je mrs. Bassett čitala to število v svoji hranilni knji- žici, se ji je zdelo strašno veliko. Sko- ro preveliko. Mogoče je njenemu so- progu, ker mu je teh petsto funtov manjkalo, izgnilo kak premoženje. Seveda je on smatral ta znesek kot po- rabljen — toda vendar: bilo ji je, kot bi bila zločinka.

Videti je bilo, da je postal Roy res- nejši in mirnejši. Resno se je držal službe, ki jo je dobil pri Staceyju, an- kionarju in posredovalcu realitete.

Že je nameravala mrs. Bassett pri- znati nekaj, ko je njen soprog prišel domov potrt, kot ga prej še ni nikdar videla. Prvič je sedaj opazila, da je postal star, truden in izdelan. Močje je povzli svoj obed.

Ko so odšli otroci na vrt, je prižgal smodko in se pričel jeziti nad svojo usodo:

"Desetisto funtov bi dobil danes, ko bi imel le petsto funtov na razpolo- go!" je zaklical, kot je že večkrat tožil. Pri teh besedah je zardela njegova so- proga, zavedajoč se lastne krivde. Vsi- led sočutja do samega sebe on tega ni opazil. "Desetisto na migljaj za bornih petsto. Vedno isto. Če pride sreča, nismo na to pripravljeni!"

Njegova žena je jela omahovati. Že je hotela povedati o petsto funtih, ko jo je zadržal nek notranji glas. Kaj ko bi bil ta načrt enak ostalim in bi denar bil izgubljen za vedno? Prikril- ta je besede, ki so ji bile na jeziku. Dasiravno ji je bilo težko, brez vno- sti soprogo prihranjevati denar od zneska za gospodinjstvo, vendar pa bi se čutila še nesrečnejša, ko bi ta denar izgubila.

Tekom naslednjih dni jo je prega- njala misel na denar, kot kak hud sen. In doždevalo se ji je, da njen soprog ni prej nikdar našel toliko prilike za pridobitev kapitala kot ravno sedaj in je moral vse opustiti, ker je pogrešal potrebno premoženje. Ni vedela, da je mr. Bassett radi tega pričel s temi pogostimi prihranki, ker je nameraval veliko žrtvovati. Človek brez kapita- la je k temu bolj nagnjen, kot pa bo- gataš.

Končno je pričel govoriti njen mož tako pogosto o čudežnih prilikah, po- tom katerih bo proti vlogi le petsto funtov dvignil neverjetno visoke vsote, da je začela sumiti, češ, da ve za njen prihranek. Polna bojazni in skrbi ga je opazovala in prišla do zaključka, ki je njen sum potrdil.

"Če bi imel petsto funtov, Ella, ali če bi jih mogel kje dobiti, bi jih mogel spremeniti tekom enega meseca v de- setisto," je rekel nekega večera.

Ona je pogledala skozi okno, čutila pa je, da je njegov pogled uprt na njo. "Škoda," je s težavo izgovorila.

Bil je to vzklil nepotrepljivosti. Toda njen pogum je ostal trden in ni se okrenila.

"Je srečen slučaj, ki se prikaže le enkrat v življenju," je nadaljeval ne- moteno. "Veš mogoče ti, Ella, za koga, ki bi ta znesek posodil?"

Zmajala je z glavo.

"Ne, Jim," je odgovorila komaj sli- šno.

"Ne nameravam izvedeti, da si mor- da ti od zneska za gospodinjstvo de- vala prihranke na stran?" je vprašal, napol prisiljeno smeječ se, napol osra- močen.

Ona se je naredila, kot da ni slišala. On je vprašanje ponovil.

Videla je, da je prišel čas odločitve med bojaznijo pred onim nepričakovanim in med zaupanjem do svojega so- proga in njegovo spretnostjo.

Z divjajočo hitrostjo so se križale v njej misli in spomini preživetega gorja so ji stali desetkrat pomnoženi pred očmi. Videti je bilo, kot bi gle- dala v bodočnost in bi videla nesrečo, ki jih čaka. Mislija je na svoje otro- ke, na svojega sina in hčere in vrto- glavo je stopila do odločitve.

Njen soprog je stal pred njo.

"Ne nameravam izvedeti, da si mor- da ti od zneska za gospodinjstvo de- vala prihranke na stran?" je ponovil v tretje.

Gledala mu je v oči, v katerih je

prežal izraz, ki ga ni videla še nikdar prej. Bilo je skoro sovraštvo.

"Ne, James," je rekla s slabim gla- som, "ničesar nisem pričrnila!"

Srce ji je močno utripalo in roke so se ji tresle.

"Lažnjivka in tatica!" je zakričal mr. Bassett s plamenčimi očmi in njegov glas je donel surovo od jeze. "Ti misliš, da jaz ne vem. Toda jaz dobro vem. Uradnik Fortham mi je zadnjič izdal. Toda obdrži. Ali sem v letih najinega zakona ravnal s teboj tako slabo, da mi nočeš zaupati te nizke vsotice, ki si jo od gospodinj- stva — svojim otrokom, meni ukrad- la! Vzdržal sem se, da bi te prosil za- no... ti si mi jo odredla. V kak na- men pa misliš, da bi jo porabil?"

Od jeze in besnosti ni imel moči, da bi se vzdržal.

"To je... to je le za slučaj, če nas kaj zadene, Jim," je jecljala. "Meni se gnjusiti biti brez penja za silo. Bilo je določeno le za slučaj slabega časa. Ti veš, da se nisva ozirala na bodo- čnost."

"Jaz sem dotični, ki te varuje sla- bega časa!" je kričal mož. "In zadnji- krat te vprašam: Ali mi hočeš dati vsoto?"

Gledala mu je naravnost v oči. "Ne," je odgovorila pogumno. "No- čem! Ti si spekulant... Umori me, ako hočeš. Kaj je na tem... Rani- si mi srce. Nisem lažnjivka, niti tatica... Ljubila sem vedno tebe in otro- ke... Za vas sem to storila! Ne za- se... Zgodilo se je za slučaj, da kdo od vas zbolil."

Zakrila si je z rokama obraz in je pričela jokati, kot še nikdar v svojem življenju. Kot iz daljave je slišala, da so se vrata zaprla in da jo je njen mož pustil samo.

Jokajoč je ležala tu. Sedaj je imela plačilo za tisoče trenutkov strahu zad- nji let. Plačilo od svojega mo- ža. Lažnjivka in tatica! Iz samih plamenov napisane je videla te besede na zaprtih trepalnicah. Lažnjivka in tatica! Vse ubijanje za dobro gospi- dinstvo, ves trud in zvitosti modre gospodinj- ima tak uspeh? Nemo- goče!

Zadoneli so glasovi njenih hčera. Igrale so pri neki šolski prireditvi tenisa in sedaj so se vrnile.

Ella je hitro vstala, odšla v svojo sobo, zaklenila vrata za seboj in se vr- gela na posteljo. Niti misliti ni mogla več. Besede "Lažnjivka in tatica!" so polnile vse njene misli. Hotela je u- mreti. Upala je. Čemu naj še živi? In če bi bila mrtva, ali se ne bi besede "Lažnjivka in tatica!" užgale v njene možgane z rdečimi, neizbrisljivimi čr- kami. Stori la je za nje najboljše — in James je ni razumel. In po prete- ku vseh skupaj preživetih let jo ime- nje lažnjivko in tatico...?

Ura — cela večnost je minula. Soba je bila temna. Osamljena žena ni pa- zila na čas. Ležala je otrpnela od nesreče, obraz skrit v blazine.

Nekdo je potkal na duri. V začet- ku zamolklo, nalahko. Ella ni čula. Trkanje je postajalo vedno močnejše in nekdo je klical njeno ime.

"Ella, Ella! Pusti me notri, Ella!"

Bil je glas njenega moža. Toda ko- maj ga je bilo spoznati, tako se je tresel in tako poln muke — in strahu se je glasil.

Mehanično je Ella vstala in odprla duri. Zunaj je stal bledega lica njen soprog. V svitu svetilke na stopni- cah je videla, da se mu ustnice trese- jo. Postaral se je za več let.

"Kaj je?" je vzkliknila.

"Za Roy-a se gre. Pojdi doli," je rekel.

"Roy?" V hipu je bilo pozabljeno njeno gorje v hipni, nerazrešljivi o- motici, ki jo je povzročil izgovor ime- na njenega sina.

"Kaj se je zgodilo?"

"Pojdi doli," je dejal nestrpno njen soprog. Medtem ko je dirjal po stop- njicah, si je površno uredil lase in planila v izbo, ki se je imenovala učni- nica.

Tam je sedel ob mizi Roy, rumen kot vosek, z otrpnelim, napol blaznim pogledom. Njemu nasproti pa je tu- ječ bobnal z nervoznimi prsti melodi- jo na mizno ploščo, kot bi hotel pri- kriti svojo zbeganost. Ella je spozna- la v njem Stacey-ja, akcionarja in po- sredovalca realitete, šefa njenega sina. Tu nekaj ni bilo v redu. Nekaj zelo hudega se je pripetilo. Sla je k Royu in mu položila roke na ramena. Ko se ga je mati dotaknila, se je izvil mladeniču iz ustnice zagroten glas: napol vzdih, napol vzklil sramu.

"Kaj se je zgodilo, mr. Stacey?" je vprašala lahno, ker ji je od tesnobe odpovedal glas.

Stacey, mož z razoranim licem, kot kdo, ki je doživel veliko razočaranj in se je moral za svoj uspeh trdo bojeva- ti, je občutil pri pogledu matere glo- bok nemir.

"Mrs. Bassett," je pričel nervozno, "mrs. Bassett, verjemite mi, da bi mi bilo ljubše, ko bi mi ne bilo treba ob- iskati vas danes. Tudi jaz imam otro- pke — in vem, kako skrb je to."

"Moja žena!" je rekel. Trenutek sta se molče gledala, potem pa je nadalje- val. "On me je ogoljufal. Seveda je bilo od mene napačno, da sem mu to- liko zaupal. Resnica je," je izblebetal, "da mi je ukradel skoro tristo funtov šterlingov in izgubil jih ne morem."

Roy je odmaknil svoje rame iz ma- terinih rok.

"Ne dotakni se me, mati!" je zakli- cal in bilo je kot vzklil lastnega za- ničevanja. Glava mu je padla na pre- križane roke.

Stacey je vstal s svojega sedeža, bled in vznemirjen.

"Vem, kaka vsota je to za vas in

njegovega očeta, mrs. Bassett," je re- kel. "Lahko se postavim na vaše stali- šče. Tudi jaz imam sina. Nočem biti krut. Nasprotno. Mrs. Bassett, vi mi podpišite ček za dvesto in petdeset funtov in s tem bi bila stvar urejena. Jaz bi se odločil dati vam odloga, to- da denar je last enega mojih klijen- tov, ne moja. Da Roy kaznujete, to prepustim vam. Bilo je le dejanje ne- izkušene, to vem — saj ni izrezan iz lesa defraudantov. To ga bo po- učilo."

Najbrže je bila stvar Stacey-u mu- čna in želel je, da bi bila rešena, koli- kor hitro mogoče.

Mr. Bassett se je ozrl na svojo so- progo in nikoli ni pozabila tega po- gleda, polnega smrtnega strahu.

"Ella," je rekel hripavo, "Ella!"

Zmajal je z glavo.

Razumela je. On ni imel denarja.

Njegove porogljive besede pred ko- maj dvema urama so ji zvenele v uše- sih.

"Previdnost. Jaz sem vaša previd- nost, ki vas varuje slabih časov," je rekel in sedaj, ko je bilo treba njego- ve pomoči, sedaj so mu odpovedala sredstva.

Bil je to najgorenjši trenutek nje- govega življenja. To je vedela in skrb in sočutje zanj sta se oglašala v nje- nem srcu.

Hitro je šla k svoji pisalni mizi, vzela iz predala čekovno knjižico in pisa- la z mrzlično hitrostjo. Nato je iz- ročila mr. Stacey-u en ček.

"Vi ste dober človek," je rekla pri- prosto. "V nekaj dneh pridem, da se vam zahvalim. Le sedaj ne. V tem trenutku ne."

Njen glas je opešal.

Stacey je razumel in z nekaterimi besedami sočutja in obžalovanja je za- pustil hišo.

Ella Bassett je bila s svojim sopro- gom in svojim sinom sama. V svo- jem težkem osramočenju in neprene- sljivem ponižanju sta potrebovala oba, prvi matere, drugi svoje soproge, kot še nikdar prej.

Gledala je oba. Svojega soproga ob oknu. Razbita je bila njegova pono- na zavest samega sebe; v se utopljen, samega sebe zaničujoč je imel glavo obrnjeno v stran. Svojega sina, ki je še vedno ves otrpnel sedel pri mizi. Nek mehak izraz se je blestel v njem očesu in preko njenih potez je šlo neko čarobno svetlikanje. Vprašanje, na kateri strani je pravica, na kateri krivica, je bilo med njimi hitro rešeno. Ono "nepričakovano" jih je zadelo, iz- vršilo svoje najhujše delo in je zopet odšlo. Sedaj ni preostajalo drugega, kot odpustiti ter življenje, podprto od izkušenj, znova pričeti.

Približala se je soprogu.

"Jim," je šepetala, "sedaj je zopet vse dobro."

"Bog mi odpusti, imenoval sem te..." je zaklical obrnjen v stran. "Za- služim... zaslužim..."

V njegovem obrazu je nekaj delo- valo in naenkrat je zaslišala glas — jok moža.

"Jim," ga je tolažila oplašena. "Ni- kar! Odpuščam ti!" Obe roki je okle- nila krog njegovega vratu. Lahno, skoraj čast izkazujoč ji, se je sklonil k njej in jo poljubil.

"Moja žena!" je rekel. Trenutek sta ostala v objemu, nato sta se ob- rnila k svojemu zbeganemu sinu.

Pretekla je preteklost, na njej se ni dalo ničesar izpremeniti. Ostala jim je pa bodočnost, upanja polna. In če se je Ella, po vzičenem oboje- stranskem pojasnilu, ozrla v najno- vejšo preteklost, se je pomešala v ta čut hvaležnost za sedanjost.

N. W. Phone 809.

MIHAEL KOČEVAR

SLOVENSKI GOSTILNICA

Cor. Ohio in State Sts. Joliet, Ill.

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704

Uradne ure:

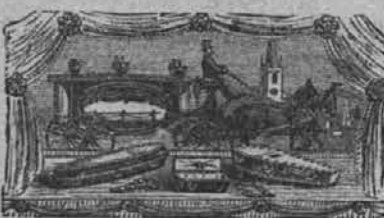
9-12 a. m. 1-5 and 7-8 p. m.
Ob nedeljah od 10. do 12.

Dr. S. Gasparovich

Dentist :: Zobozdravnik

Joliet National Bank Building
4th Floor, Room 405.

JOLIET, ILLINOIS.

W. H. KEEGAN

POGREBNIK.

Slovenci v La Salle in okolici: Ka- dar potrebujete pogrebniha se obrnite na to tvrdo in prepričani bodite, da boste najbolje postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.

V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefo- nu, ker smo vedno pripravljeni — po dnevi in ponoči.

Vse delo jamčeno.

POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS.

W. H. KEEGAN,

Telefona št. 100 — vsak čas.

Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill.

DENAR SE VLAGA NAJBOLJE IM NAJSIGURNIJE V

Prvo Hrvatsko Stedionico U ZAGREBU,

CROATIA, EUROPE,

in nje podružnice v: Belavaru, Brodu na S. Crkvenici, Delnicama, Djakovu, Kraljevi, Novem Vinodolu, Osijeku, Požegi, Rieki, Sisku, Varaždinu, Veški Gorici, Virovitici, Zemunu i Senju.

Delniška glavnica in pričuva K 16,250,000.

Nasvete in navodila pošljemo zastoj.

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljšo me- so po najnižji ceni? Gotovo! V mesar-

J. & A. Pasdertz

se dobijo najboljši sveže in preku- jene klobase in najokusnejše mesa. Vse po najnižji ceni. Pridite terej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v naši mesnici in groceriji na voga- lu Broadway and Granite Streets.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1114

Union Coal & Transfer Co.

515 CASS STREET, JOLIET, ILL.

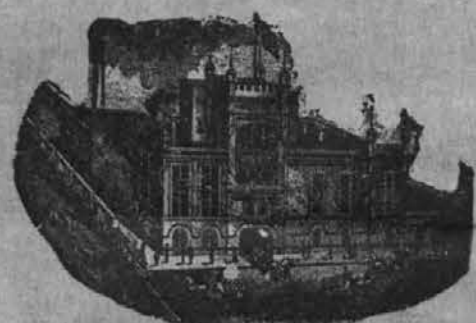
Piano and Furniture Moving.

Chicago tel. 4313.

Northwestern tel. 412

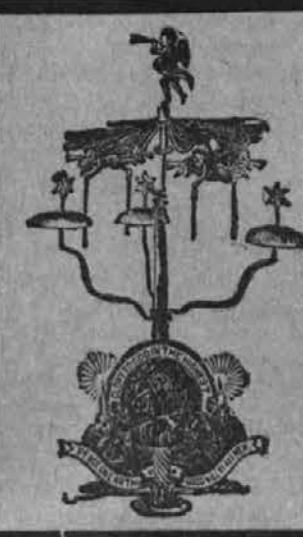
JOLIET CITIZENS BREWING Co.

North Collins St., Joliet, Ill.

Pijte "Elk Brand" pivo

Izdela valci najboljšega piva sodčih in steklenicah.

Nekaj jako lepega za Božič je angelj- sko zvonjenje in trobentanje.

Na milijone se jih je že prodalo v Evropi in prineslo veselje v hiše. Vi- soko je 1 čev. in se lahko pritrudi na vrh božičnega drevesca ali se dene na mizo. Ko se sveče nažgejo se angeljci premikajo in čarobna godba napolnjuje sobo, naznanjujoča rojstvo Gospoda.

Spodaj je krasna podoba jaslic v Betlehemu z napisom: "Slava Bogu v Višavah", itd., vse narejeno iz kovine in krasno barvano.

Trpežno, da se ne razbije in okraše- no, ter se lahko spravi vkup. Pošlje- mo po parceli pošti, ako nam pošljete en dolar.

THE MOERCK IMPORTING CO., 270 West 131 St., New York, N. Y.

Naročite zaboj steklenic

novoga piva, ki se imenuje